

Cuini 11 Oct. 1943
"Timpul"

61

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI — Strada Sărindar Nr. 15

Redacția și Administrația 2.05.44

TELEFON:

Tipografia 2.42.23

ABONAMENTE

În țară:

L. an 3000 lei; 6 luni
1000 lei; 3 luni 500 lei

În străinătate:

Tariful în funcțiune de
convențiile postale inter-
naționale

Pentru bănci instituții și ad-ții publice 3000 lei anual
Abonamentele încep la 1 și 15 ale fiecărei luni
Taxa de francare plătită în numerar cont aprobării
Direcțiunii Generale P. T. T. Nr. 30286/5 Mai 1939

Cont C. E. C. Poștal No 1827

Proprietar: „TIMPUL” S. A. B

Inscris sub No. 202 Trib. Ilfov

Prim redactor: MIRCEA GRIGORESCU

Răsplata profesorilor

de Prof. I. Sîmionescu
Președintele Academiei Române

Intâmplător am dat peste ulti-
mul număr din Buletinul Aso-
ciației academice „V. Pârvan”,
apărut de curând.

Nu-i cunoscusem existența, deși
e la fascicola XV-a. Nu e de mira-
re; apar numeroase asemenea pu-
blicațiuni care ar merita o răspân-
dire mai largă; rămân însă tănuite
într'un cerc restrâns.

Ar merita să fie mai cunoscute,
căci emană din ele radiații binefă-
cătoare de sentimente alese, care e
bine să se însămânțeze și în alte
câmpuri de activitate românească.
Exemplele bune pot găsi imitare,
iar cimentarea sufletească între
membrii unor centre cât de răzlețe,
poate la urmă constitui un bloc de
rezistență pentru întregul orga-
nism al unei țări.

Ce cuprinde Buletinul amintit?
O impresionantă manifestare de so-
lidaritate între mare parte din cei
care au găzduit câți-va ani în ves-
tita Școală de la Roma, înființată
de statul român în Cetatea eternă,
unde pietrele n'au numai glas, dar
și putere de evocare a măreției și
frumosului artistic din vechi tim-
puri. Ce pare mort, acolo a păstrat
puterea de a învia energii mereu
primenite, care apoi răspândite —
ca Thorwaldsen al Danezilor ori
Goethe al Germanilor — în toate

părțile lumii, au creat focare de
activă manifestare a nobleții spiri-
tului uman.

Norocul a fost ca Școala română
de la Roma să fie întemeiată de
V. Pârvan, învățatul plin de insu-
flețire, pe care o moarte prematură
l'a răpit prea de timpuriu științii și
artei românești.

Căci Pârvan chiar din activitatea
lui din țară, s'a dovedit a fi un mi-
nuțios, harnic și ager cercetător,
savant adevărat, dar și un entu-
zias și fin gânditor, ce se ridică
în zbor până'n sfera sintezelor,
unde realul se îmbină cu imagina-
ția fără limite, îndemn ademenitor
pentru a interpreta faptele nouă,
desgropate din mormintele vieților
dispărute. Dovada însușirilor sale
de om de știință, filosof și artist
tot odată, în afara numeroaselor
lucrări apărute la Academia Ro-
mână, se oglindește mai precis în
epocala sa lucrare de sinteză „Ge-
tica”, tipărită într'o formă mai
concisă, mai convingătoare în edi-
ția engleză „Dacia” (Cambridge în
1928).

Numit conducător al Școlii din
Roma, format pe deplin din
țară, el n'avea multe de învățat.
Acolo însă s'a dovedit a fi adevă-
ratul savant, în înțelesul dat de

Continuare în pag. 3-a

Răsplata profesorilor

Continuare din pag. 1-a

Fiehte, omul înțelegător al altora, aleși din cei pe care în țară fiind, i-a atras prin măiestrită expunere și caldă însuflețire, către nobila pasiune a cercetătorului.

Din mărețul palat al Școalei de la Roma el a știut astfel să înalțe în primul rând altar științii în genere; prin sufletul său cald, comunicativ, a ajuns însă să infiltreze în elevii lui dorința de a muta activitatea lor, deplin pregătită, în melegurile de unde au pornit. A avut darul de a ține vie legătura dintre locul unde se înălța Coloana lui Traian, cu plaiurile unde s'au desfășurat scenele cioplite în piatră.

Astfel, a rămas profesorul român, în amezițoarele frumuseți și amintiri din alte lumi, în măsură să-l facă să uite pentru ce se găsește acolo. S'a dovedit a fi adevărat profesor, în afara savantului împins să adune numai pentru ei material îndeajuns, care să creieze în juru-i aureolă nestânsă.

Căci nu orice savant poate fi și profesor. Unul se închide în tainica încăpere în care numai el cercetează; celălalt are darul — voiața mai adesea — ca să reverse din entuziasmul său, scânteii care aprind în discipoli — mulți-puțini cât sunt — focul sfânt al continuității muncii. Cel dintâi poate ajunge far orbitor, dar a cărui lumină slăbește cu depărtarea și scurgerea vremii. Al doilea pregătește veșnicia prin șirul celor care-l imită. E fericit acesta din urmă prin îndemnul la muncă deșteptat în alții; aceștia au căpătat noblețe sufletească de a-i rămânea plini de recunoștință, manifestată într'una, chiar după dispariție, celui care le-a sămănat-o în suflet.

Iată însemnătatea etică a manifestației foștilor elevi ai lui Pârvan. Ajunși la rândul lor din ucenici maestri, nu uită cine le-a dat tăria sborului. La rândul lor nu se poate să nu procedeze la fel. În acest chip se naște tradiția nobilă în jurul unei catedre, a unei discipline, a unei instituții. Așa se întărește încrederea în înfăptuiri, din cerc în cerc, de a se ajunge la înălțurarea sdruncinatoare a îndoelii în valoarea noastră etnică.

Profesorul adevărat nu rămâne numai răspânditorul de cunoștințe, ci capătă valoarea apostolului propovăduitor al muncii creatoare, ce aduce înălțare unui neam. Profesorul adevărat își capătă astfel răsplata morală necăutată, prin dragostea ce a știut-o răsclodi în inima elevilor săi, cuprinzătoare de sentimente cari, făcându-le cinste, pot la rândul lor transmite mai departe altora din comoara sufletească moștenită.

La noi în deosebi este mare nevoie de asemenea elemente reneratoare și dintr'o categorie și din cealaltă. Dacă nu avem multe, se mai găsesc totuși exemple. N'ar fi de pomenit între altele decât minunea înfăptuită de Dr. I. Cantacuzino; nu numai prin știința sa, ci prin sufletul său ales, a creat cuibul de muncă tăcută și de solidaritate pilduitoare rămase în Institutul, care-i poartă numele.

Iată de ce spuneam că publicațiuni ca „Buletinul Asociației V. Pârvan“, ar trebui să găsească o răspândire ctă de largă. Gândul bun poate deveni molipsitor, spre întărirea generală prin ivirea caracterelor, atât de dorite de către Regele Carol I ca izbăvitoare pentru țară.

Prof. I. Simionescu